

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

1	0	5	6	9
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	2
---	---	---	---

NEP U.G. Common-Skill Enhancement Course 2nd Sem.

(2056)

DIGITAL BANKING (In all Mediums)

Paper : Digital Banking

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 60

Note :- Attempt **four** short answer type questions from Section-A and attempt **two** questions each from Sections B and C respectively.

SECTION—A

1. (a) Differentiate between Neo Banks v/s Traditional Banks.
- (b) Write down the types of cheques.
- (c) Define Ombudsman Scheme.
- (d) What is Security Issue and Threats?
- (e) What is E-banking?
- (f) Define RTGS. 4×5

SECTION—B

2. What do you mean by Neo Banking? What are its functions and scope?
3. What is cheque? What are the Essentials of a valid Cheque?

10569 / PG – 19111 (T)

1

[Turn over

4. What do you understand by the concept of Bank? Explain in detail the advantages and disadvantages of banks.
5. How does digital banking handle grievances related to fraud or security breaches? 2×10

SECTION—C

6. What is Electronic Payment System (EPS)? Explain its types in detail.
7. Define Credit Card. Discuss the relevance, advantages, and disadvantages of Credit Card.
8. Describe the salient features of Core Banking Solution.
9. Write short notes on :
 - (a) IMPS
 - (b) Wire Transfer
 - (c) Electronic wallets
 - (d) Smart Cards. 2×10

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- भाग-A में से चार लघु उत्तर वाले प्रश्न और भाग-B और C में से दो-दो प्रश्न हल करें।

भाग-A

1. (a) नियो बैंक बनाम पारंपरिक बैंकों में अंतर बताइए।
(b) चेक के प्रकारों को लिखिए।
(c) लोकपाल योजना को परिभाषित कीजिए।
(d) सुरक्षा मुद्दे और खतरे क्या हैं?
(e) ई-बैंकिंग क्या है?
(f) RTGS को परिभाषित कीजिए। 4×5

भाग-B

2. नियो बैंकिंग से आपका क्या तात्पर्य है? इसके कार्य और कार्यक्षेत्र क्या हैं?
3. चेक क्या है? वैध चेक के लिए आवश्यक तत्व क्या हैं?
4. बैंक की अवधारणा से आपका क्या तात्पर्य है? बैंकों के लाभों और हानियों का विस्तारपूर्वक वर्णन कीजिए।
5. डिजिटल बैंकिंग कैसे धोखाधड़ी या सुरक्षा उल्लंघनों से संबंधित शिकायतों का समाधान करती है? 2×10

भाग-C

6. इलेक्ट्रॉनिक भुगतान प्रणाली (ईपीएस) क्या है? इसके प्रकारों का विस्तारपूर्वक वर्णन कीजिए।
7. क्रेडिट कार्ड को परिभाषित कीजिए। क्रेडिट कार्ड की प्रासंगिकता, लाभों और हानियों पर चर्चा कीजिए।
8. कोर बैंकिंग समाधान की प्रमुख विशेषताओं का वर्णन कीजिए।
9. निम्नलिखित पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए :
 - (a) आईएमपीएस
 - (b) वायर ट्रांसफर
 - (c) इलेक्ट्रॉनिक वॉलेट
 - (d) स्मार्ट कार्ड 2×10

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਭਾਗ A ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਭਾਗ B ਅਤੇ C ਤੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-A

1. (a) ਰਵਾਇਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਬਨਾਮ ਨਿਓ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
- (b) ਚੈੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
- (c) ਲੋਕਪਾਲ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

(d) ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁੱਦਾ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਕੀ ਹਨ ?

(e) ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ ?

(f) RTGS ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

4×5

ਭਾਗ-B

2. ਨਿਓ ਬੈਂਕਿੰਗ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਕੀ ਹੈ ?

3. ਚੈੱਕ ਕੀ ਹੈ ? ਇੱਕ ਵੈੱਪ ਚੈੱਕ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਕੀ ਹਨ ?

4. ਬੈਂਕ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

5. ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਿਵੇਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ?

2×10

ਭਾਗ-C

6. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (EPS) ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

7. ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ, ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

8. ਕੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

9. ਨਿਮਨਲਿਖਤ 'ਤੇ ਛੋਟਾ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(a) IMPS

(b) ਵਾਇਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ

(c) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਾਲਿਟ

(d) ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ।

2×10